

Духовное богатство личности определяется мерой усвоения ею социального опыта действительных общественных отношений. Процесс воспитания студенческой молодёжи сложный и своеобразный в силу специфики объекта исследования. Существенную роль для каждого студента играет потребность в самоутверждении, стремлении утвердить себя в коллективе, сфере своей профессиональной деятельности. Поэтому задача преподавателя – воспитать у студентов разумные потребности, культуру потребления, формировать общественно значимые интересы.

Задача преподавателя не сводится к тому, чтобы свою деятельность по воспитанию студентов строить только на дифференцированном подходе. Не умаляя, конечно, важности этой стороны процесса воспитания, необходимо формировать, утверждать, развивать такую систему коллективных отношений в студенческой группе, которая обеспечивала бы взаимодействие, взаимодополнение, взаимоконтроль каждого члена группы и побуждала бы его к самовыражению и самоутверждению лучших качеств человека.

Люди от природы наделены индивидуальными чертами: различными типами нервной деятельности, неодинаковой способностью чувствовать и мыслить, волевыми качествами, задатками эмоционального или рационального восприятия. Все эти качественные черты должны учитываться в процессе обучения и воспитания студентов. Известно, что сознание личности всегда выступает неким обобщённым результатом взаимодействия его индивидуальных черт и свойств с социальной средой, коллективом, группой, что остаются неповторимыми ее особенностями как индивидуума.

Безусловно, что в воспитательной работе со студентами роли обучения в формировании мировоззрения, моральных качеств, отвечающих потребностям общества, отводится одно из главных мест.

РОЛЬ ТА МІСЦЕ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА НА ЕТАПІ ВИБОРУ ПРОФЕСІЇ УЧНЯМИ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ

Ю.К. ВОЛКОВА, студентка

Л.В. ПАХОМОВА, викладач

Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної Ради

На сучасному етапі розвитку суспільства професійне самовизначення школярів відбувається найчастіше стихійно. Середня загальноосвітня школа посідає особливе місце у процесі формування профорієнтаційного самовиз-

начення. Провідну роль тут відіграє соціальний педагог, який повинен бути організатором і координатором у розв'язанні проблеми соціально-професійного самовизначення старшокласників, проте на сьогодні відсутня продумана, педагогічно обґрунтована система профорієнтаційної діяльності соціального педагога загальноосвітньої школи щодо формування й розвитку в школярів якостей конкурентоспроможної соціально-успішної особистості.

В Україні діяльність профорієнтації почала розгортатися в перші роки ХХ ст. Були зроблені ряд обстежень, що стосуються вибору професії учнями, що вчать в різних типах шкіл. В процесі цієї роботи було вирішено з'ясувати, які професії привертають найбільшу увагу, в чому причини, спонукачі молодих людей йти по тому або іншому трудовому шляху.

Аналіз наукових досліджень свідчить, що предметом уваги вчених були проблеми, пов'язані з дослідженням системи професійної орієнтації учнів, підготовки їх до свідомого вибору професії (Б. Федоришин); необхідності формування в молоді вмінь самостійного пошуку та аналізу знань про різні види професійної діяльності (М. Захаров, С. Чистяков); проблеми професійної орієнтації у зарубіжних країнах (Н. Абашкіна, Н. Лавриченко).

На даний час профорієнтаційна робота соціального педагога в школі підпорядковується в положеннях щодо розвитку освіти в Україні, викладені у законах України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про вищу освіту», в Державній національній програмі «Освіта» («Україна ХХІ століття»), Національній доктрині розвитку освіти в Україні, «Концепції профільного навчання», а також нормативно-правових документах Міністерства освіти і науки України.

Базисними компонентами діяльності шкільного соціального педагога вважатимемо: індивідуально-особистісну спрямованість і соціальну орієнтацію в їх єдності.

Основне завдання профорієнтаційної роботи – допомогти сформувати у дітей ефективне рішення, яке вплине на вибір професії та буде віддзеркалювати як індивідуальні так і суспільні потреби. Вибір професії – це процес, що складається з ряду етапів, тривалість яких залежить від зовнішніх умов та індивідуальних особливостей суб'єкта вибору професії.

Вважаємо за необхідне, по-перше, розробити цілісну педагогічну систему діяльності соціального педагога з профорієнтації учнів загальноосвітньої школи; по-друге, науково обґрунтувати доцільність формування комплексу морально-вольових якостей у старшокласників, які сприятимуть самореалізації особистості в майбутній професійній діяльності.

Таким чином, ураховуючи специфіку діяльності соціального педагога – спеціаліста, що здійснює соціально-педагогічну діяльність, об'єктом якої є

діти та молодь, що потребують підтримки й допомоги в процесі соціалізації як основної умови самореалізації, самоствердження особистості, розглядати- мемо його як організатора й координатора у розв'язанні проблем вибору професії.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ В ФОРМУВАННІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

Т.С. ГАЙДАР, викладач

Електромеханічний технікум Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова

Головною метою сучасної освіти має стати відтворення культури та інтелекту суспільства в багатогранності загальнолюдських та національних зразків. Міжнародний досвід свідчить, що освіта – капіталовкладення, здатне принести нагороду в майбутньому.

Провідне місце в сучасній освіті займає проблема поведінки студентської молоді, її ставлення до освітніх інститутів, наміри та замисли, мотиви і стимули освіти.

На сучасному етапі молодь треба розглядати як джерело поповнення фахівцями в різних галузях. Навчальний заклад на сьогоднішній день найбільше цікавить проблема підготовки фахівців електромеханічного профілю, підвищення профільної підготовки молодших спеціалістів, їх вихованість. На заняттях з електротехнічних дисциплін викладачі обов'язково використовують виховні елементи, направляють майбутніх фахівців на засвоєння значимості майбутньої професії.

Виховання студентів в процесі навчання, та врахування їхньої життєвої позиції, яка впливає на характер поведінки студента, дає змогу простежити зв'язок між зовнішніми і внутрішніми факторами виховання.

Викладачі предметів та майстри виробничої практики повинні не тільки дати студенту знання та надати їм професійних навичок, але й розвинути кращі людські риси характеру, любов до майбутньої професії. Тому важлива роль у вихованні сучасного студента належить навчальному закладу, його педагогічним працівникам.